

1705 г. като се върналъ въ Виена, принцъ Евгений не сварилъ вече живъ императора Леополда I, въ паруванието на когото почналъ блѣскавото си поприще и който билъ толкова милостивъ къмъ него. Но въ приемника му, императора Иосифа I, той намѣрилъ сжщото милостиво расположение къмъ него, признателностъ къмъ заслугитѣ му и одобрене на доклада му за усиляването на армията въ Италия, кждѣто и били испратени много подкрѣпления. Въ априлий 1706 г. принцъ Евгений заминалъ отъ Виена за Италия и пристигналъ въ Ровередо тъкмо въ туй време (19 априлий), когато Вандомъ внезапно нападналъ квартиритѣ на императорската армия въ Монте-Киаръ и Калчинато, вслѣствие на което командувавшия армията генералъ Ревентловъ билъ принуденъ да отстъпи въ планината въ растройство, безрѣдие и съ доста голѣма загуба. Такова начало на похода било много несполучливо, но за туй пъкъ продължението и особенно края му били най блѣскави за принца Евгения, и този е безспорно единъ отъ най добритѣ му и забѣлжителни походи. Въ него той побѣдилъ по вече отъ двойно по силния неприятель, издържалъ блѣскава побѣда, спасилъ савойския херцогъ, покорилъ цѣла Италия и прѣнесълъ войната въ южна Франция. Въ награда за това, Иосифъ I го назначилъ генералъ-капитанъ (генералъ-губернторъ) на миланското херцогство.

Особенно забѣлжително въ този походъ отъ страна на принца Евгения е съединението на извънрѣдното щастие или сполука съ искуството. Но и щастieto или сполуката той не дължалъ на нищо друго, освѣнъ на искуството си, между друго и на това, че не пропускалъ нито една погрѣшка на противника безъ да се възползва отъ нея. Това той дължалъ

на прѣвѣсходното си и напълно сполучливо движение надолу по лѣвия брѣгъ на Адиге, на прѣминуването прѣзъ него въ Бадиа и прѣзъ долиний По въ Полизелла, на движението си нагорѣ по дѣсния брѣгъ на По въ Пиемонтъ и на съединението съ савойския херцогъ. Погрѣшкитѣ на Вандома, овикванието му въ Фландрия, назначението вмѣсто него неспособния орлеански херцогъ и Марсена, и още по голѣмитѣ погрѣшки на послѣднитѣ — всичко това тъкмо на време послужило въ полза на принца Евгения, но искуството му състояло именно въ туй, че той прѣкрасно се възползвалъ отъ всичко това. Щастieto му позволило прѣвъ той да заеме извънрѣдно важния пунктъ Страделла, но и това той дължалъ на рѣшителността и бързината на движението си, като ималъ прѣдъ видъ една цѣль — колкото може по скоро, безъ маневриране и бой, да се съедини съ савойския херцогъ. Най послѣ и при Туринъ щастieto, въ лицето на неспособния Марсенъ и съ нищо несъобразнитѣ му распоряждания, чудесно благоприятствувало на принца Евгения, но и той, отъ своя страна, напълно се възползвалъ отъ него. Въобще въ отношение на искуството на принца Евгения да се ползва въ този походъ отъ щастieto, може да се каже, че той точно изпълнилъ правилото, за нарушението на което Наполеонъ I упрѣкналъ Тюренна, по поводъ на края на похода му въ 1658 година, а именно: *»profitez de la faveur de la fortune, lorsque ses caprices sont pour vous; craignez qu'elle ne change de dépit, elle est femme«* (гл. по горѣ биографията на Тюренна, похода въ 1658 г.). Само началото на упрѣка на Наполеона *»il a violé la règle qui dit«* трѣбва да се изрази отрицателно: *»il n'a pas violé la règle etc.«*, което по отношение на принца Ев-